

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU

L. D. IV. 32501/3/35

z dnia 18 listopada 1935 r.

o specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego.

Do

wszystkich Dyrekcji Cel, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Cel w Gdańsku.

W związku z obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 18 listopada 1935 r., w sprawie specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego („Monitor Polski” Nr. 264, poz. 327), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Towary podlegające kontroli obrotu.

§ 1. Świadczeń rozrachunkowych wymaga się w przywozie i wywozie następujących towarów:

- 1) w przywozie:
 - a) towarów, pochodzących z Rzeszy Niemieckiej, a zgłaszanych do odprawy celnej ostatecznej i warunkowej w obrocie czynnym uszlachetniającym i reparacyjnym;
 - b) towarów, pierwotnie wywiezionych z polskiego obszaru celnego i następnie powracających z Rzeszy Niemieckiej, po dokonaniu tam uszlachetnienia lub naprawy (powrotny przywóz w obrocie biernym uszlachetniającym i reparacyjnym);
- 2) w wywozie:
 - a) towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego, a wywożonych do Rzeszy Niemieckiej ostatecznie;
 - b) towarów, wywożonych z polskiego obszaru celnego do Rzeszy Niemieckiej w obrocie biernym uszlachetniającym i reparacyjnym;
 - c) towarów, pierwotnie przywiezionych z Rzeszy Niemieckiej i następnie tam powracających, po dokonaniu na polskim obszarze celnym uszlachetnienia lub naprawy (powrotny wywóz w obrocie czynnym uszlachetniającym i reparacyjnym).

§ 2. Pochodzenie towaru określa się podług zasad, ustalonych w art. 19 prawa celnego oraz w § 12 przepisów wykonawczych do prawa celnego. Orientacyjną wskazówką co do pochodzenia towaru, w razie braku świadectwa pochodzenia, jest nadejście towaru z Rzeszy Niemieckiej. Przy towarach, nadchodzących przez inny odcinek granicy (z innych państw) w razie braku świadectwa pochodzenia, za towar pochodzący z Rzeszy Niemieckiej należy uważać również taki towar, którego cechy względnie opakowanie wskazują na pochodzenie z Rzeszy.

§ 3. Nie należy wymagać świadectw rozrachunkowych w przywozie i wywozie następujących towarów:

- 1) w przywozie:
 - a) towarów, pochodzących z kraju trzeciego a przewożonych za bezpośrednim dokumentem przewozowym tranzytem przez Rzeszę Niemiecką do polskiego obszaru celnego;

b) towarów, pochodzących z kraju trzeciego i nadanych do przewozu do polskiego obszaru celnego w Rzeszy Niemieckiej, jeżeli pochodzenie towaru z kraju trzeciego udowodnione zostanie odpowiednim zaświadczeniem, że towar przez cały czas przechowywania i przefadowania w Rzeszy Niemieckiej znajdował się pod kontrolą celną i nie wszedł tam do wolnego obrotu; zaświadczenie takie powinno odpowiadać przepisom § 9 okólnika L. D. IV. 16979/3/35 z dnia 28 maja 1935 r.;

c) towarów, pochodzących z kraju trzeciego a wprowadzonych w Rzeszy Niemieckiej do wolnego obrotu, jeżeli strona przedstawi odpowiednie świadectwo pochodzenia, wystawione zgodnie z przepisami okólnika L. D. IV. 16979/3/35 z dnia 28 maja 1935 r. w brzmieniu zmienionem okólnikiem L. D. IV. 30521/3/35, przy czym urząd celny może, w razie wątpliwości, zażądać zbadania pochodzenia towaru przez biegłych (§ 9 ust. 5 — 7 cytowanego wyżej okólnika);

d) towarów polskich, zwalnianych od cla, jako zwracane z Rzeszy Niemieckiej poza obrotem uszlachetniającym i reparacyjnym (art. 72 prawa celnego oraz powrotny przywóz w innych przypadkach odprawy warunkowej);

e) towarów, pochodzących z Rzeszy Niemieckiej a odprawianych warunkowo poza obrotem uszlachetniającym i reparacyjnym, pod warunkiem, że strona, oprócz zabezpieczenia należności celnych, złoży dodatkowe zabezpieczenie w wysokości wartości towaru, o ile nie złożyła już dodatkowego zabezpieczenia z innego tytułu (np. dla towarów zakazanych do przywozu); odnośnie dodatkowego zabezpieczenia w wysokości wartości towaru, jako gwarancji powrotnego wywozu, mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 67 przepisów wykonawczych do prawa celnego oraz § 51 instrukcji manipulacyjnej dla władz i urzędów celnych.

2) w wywozie:

a) towarów, pochodzących z kraju trzeciego a przewożonych tranzytem przez polski obszar celny do Rzeszy Niemieckiej za bezpośrednim dokumentem przewozowym;

b) towarów, pochodzących z kraju trzeciego a nadawanych do przewozu do Rzeszy Niemieckiej na polskim obszarze celnym, jeżeli nie weszły na polskim obszarze celnym do wolnego obrotu;

c) towarów, pochodzenia niemieckiego, powracających do Rzeszy Niemieckiej poza obrotem uszlachetniającym i reparacyjnym (art. 73 prawa celnego oraz powrotny wywóz w innych przypadkach odprawy warunkowej);

d) towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego, wywożonych za dokumentem przewozowym, opiewającym na Rzeszę Niemiecką, lecz przeznaczonych do kraju trzeciego, jeżeli eksporter złoży przy odprawie celnej deklarację według wzoru Nr. 3, stwierdzającą, że wywożony przez niego towar jest przeznaczony do kraju trzeciego;

e) towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego, a wywożonych do Rzeszy Niemieckiej w innych przypadkach odprawy warunkowej, poza obrotami: uszlachetniającym i reparacyjnym.

§ 4. Poza zwolnieniami, przewidzianymi w § 48 ust. 11-a i 56 ust. 8-a przepisów wykonawczych do prawa celnego, w brzmieniu nadanem rozporządzeniem z dnia 7 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 481), żadne inne zwolnienia od przedłożenia świadectwa rozrachunkowego w obrocie towarowym polsko-niemieckim nie są przewidziane, w szczególności nie są wolne od obowiązku przedstawienia świadectw rozrachunkowych prze-

syłki, odprawiane w ruchu pocztowym (o ile nie są objęte wzmiankowanymi zwolnieniami), jak też górnośląski obrót towarowy, dokonywany na podstawie polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej z dnia 15 maja 1922 r.

Ogólne przepisy o świadectwach rozrachunkowych i deklaracjach.

§ 5. Składane przy odprawie celnej świadectwa rozrachunkowe wystawiane będą przez Komisję Rządową Kontroli Obrotu Towarowego Polsko-Niemieckiego (instytucja wystawiająca) i dołączane zainteresowanym importatorom i eksporterom za pośrednictwem izb przemysłowo-handlowych oraz innych instytucji lub organizacji gospodarczych (instytucje wydające świadectwa).

§ 6. Świadectwo rozrachunkowe według wzoru Nr. 1 (na przywóz) składa się z 2-ch części, a mianowicie z właściwego świadectwa, które pozostawia się w urzędzie celnym, odcinka kontrolnego, wysyłanego do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w Warszawie.

§ 7. Świadectwo rozrachunkowe według wzoru Nr. 2 (na wywóz) składa się z 3-ch części: z właściwego świadectwa, które pozostawia się w urzędzie celnym, odcinka kontrolnego, wysyłanego do wymiennej w § 6 instytucji po dokonaniu wywozu, oraz z odcinka, przeznaczanego dla eksportera, który wydaje się stronie zgłaszającej towar do odprawy wywozowej.

§ 8. Świadectwo rozrachunkowe ważne jest w ciągu miesiąca od daty wystawienia i służy tylko do jednorazowej odprawy celnej; jest ono w ruchu towarowym polsko-niemieckim dokumentem, stwierdzającym wyłączenie dopełnienia warunków kontroli i nie zwalnia strony od obowiązku przedstawiania innych dokumentów, wymaganych przepisami przy odprawie danego towaru (np. pozwolenia na przywóz Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, uprawniającego do zwolnienia od cła wywozowego i t. d.).

§ 9. Świadectwa rozrachunkowe powinny być wypełnione według rubryk pisemnie czytelnym (ręcznym lub maszynowym) oraz powinny być zaopatrzone w podpis i pieczęć Komisji Rządowej Kontroli Obrotu Towarowego Polsko - Niemieckiego, jak również w podpis i pieczęć instytucji, za której pośrednictwem zostało wydane. Podpisy członków Komisji Rządowej mogą być zastąpione pieczęcią (facsimile), natomiast podpisy członków instytucji wydającej świadectwo powinny być oryginalne.

§ 10. Przy stosowaniu świadectw rozrachunkowych należy przestrzegać następujących przepisów:

- a) jeżeli w świadectwie rozrachunkowym nie ma wskazanej pozycji taryfy celnej, to świadectwo mimo to jest ważne; jeżeli zachodzi wyraźna rozbieżność między nazwą towaru a ewentualnie wymienioną w świadectwie pozycją taryfy celnej, należy takie świadectwo zwrócić stronie, celem poprawienia tego świadectwa lub uzyskania nowego;
- b) rubryki Nr. 2 i 3 właściwego świadectwa powinny być wypełniane w zależności od tego, co jest podstawą wymiaru cła;
- c) gdy podstawą wymiaru cła jest waga, powinny być podane w rubryce 3 w zasadzie obie wagi: brutto i netto; gdy jednak towar podlega ocenie według wagi brutto, lub gdy towar nadchodzi bez opakowania (luźem), to wówczas może być podana tylko jedna waga;
- d) urząd celny może wypuścić do wolnego obrotu nadwyżki towaru, nieprzekraczające 5% ponad odpowiednią wagę, wskazaną w świadectwie;
- e) urząd celny nie bada, czy osoby lub firmy wymienione w świadectwach rozrachunkowych są zgodne z osobami lub firmami wymienionymi w dokumentach przewozowych, handlowych i innych;
- f) towar powinien co do jakości odpowiadać nazwie towaru wskazanej w świadectwie oraz pozycji taryfy celnej, jeżeli ta jest podana w świadectwie;
- g) świadectwa rozrachunkowe, zawierające ślady wycierań, wymazywań, względnie poprawki nieomówione, nie mogą być przez urząd celny honorowane; wszelkie poprawki powinny być uskutecznione przez przekreślenie tekstu pierwotnego i wypisanie nowego, a ponadto omówione przez instytucję wydającą świadectwo.

§ 11. Deklaracje o wywozie towarów poza obrotem rozrachunkowym według wzoru Nr. 3 (w 2-ch egzemplarzach) składa eksporter wówczas, gdy towar nadany jest wprawdzie do miejscowości, położonej w Rzeszy Niemieckiej, lecz przeznaczony jest do kraju trzeciego. Urząd Celny nie jest powołany do badania, czy towar istotnie jest przeznaczony do kraju trzeciego. Wymieniona deklaracja może być sporządzona pisemnie ręcznym lub maszynowym, albo też na formularzach wykonanych własnym nakładem przez strony zainteresowane. Deklarację taką może wy-

stawić zarówno sam eksporter, jak i strona zgłaszająca towar do odprawy celnej (np. agencji celnym, agencje celne P. K. P.).

Świadectwa rozrachunkowe na przywóz.

§ 12. Po dokonaniu odprawy celnej przywozowej odcinek kontrolny świadectwa rozrachunkowego powinien być wypełniony według rubryk, pisemnie czytelnym i zaopatrzony podpisem naczelnika urzędu celnego, względnie upoważnionego przez niego urzędnika oraz pieczęcią urzędu celnego. Gdyby z powodu znacznej ilości pozycji w wyniku rewizji nie można było ich wypisać w rubrykach, należy wyszczególnić je na odwrotnej stronie odcinka, względnie na osobnej karcie, którą należy dołączyć trwale do odcinka kontrolnego. Adnotacje na odwrotnej stronie odcinka względnie na osobnej karcie powinny być zaopatrzone również w podpis i pieczęć. W rubryce: „Pozycja taryfy celnej” podaje się tylko pozycję i punkt bez liter i uwag. Po wypełnieniu, odcinki kontrolne powinny być odłączone od świadectwa i wysłane następnego dnia do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w Warszawie (ul. Moniuszki 10). Właściwe świadectwa rozrachunkowe dołącza się do zgłoszeń celnych (ustnych, względnie pisemnych).

Świadectwa rozrachunkowe na wywóz i deklaracje.

§ 13. Przy wywozie towarów, podlegających specjalnej kontroli, należy stosować się do następujących wskazówek:

a) odcinki kontrolne oraz odcinki przeznaczone dla eksporterów wypełnia się po dokonaniu odprawy celnej wywozowej i zaopatruje się je w podpis i pieczęć urzędu celnego, po wywozie towaru zagranicę; w tym celu, jeżeli towar został odprawiony w wewnętrznym urzędzie, należy oczekiwać potwierdzenia wywozu zagranicę z granicznego urzędu celnego; to samo dotyczy deklaracji o wywozie towarów poza obrotem rozrachunkowym (wzór Nr. 3);

b) po stwierdzeniu wywozu zagranicę, odcinki kontrolne oraz II egzemplarze deklaracji wzoru Nr. 3 przesyła się na drugi dzień do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w Warszawie; odcinki przeznaczone dla eksporterów dołączają się stronie, która zgłaszała towar do odprawy celnej wywozowej;

c) właściwe świadectwa rozrachunkowe oraz I egzemplarze deklaracji (wzór Nr. 3) urząd celny dołącza do dokumentów celnych, a jeżeli na dany towar nie został wystawiony żaden dokument celny, przechowuje się je łącznie z deklaracjami wywozowymi na towary wolne od cła wywozowego (§ 55 ust. 3 przep. wykon. do prawa celnego);

d) właściwe świadectwo rozrachunkowe (pozostające w urzędzie celnym) zawiera u spodu rubrykę: „towar wywieziono zagranicę dnia”; rubrykę tę urząd celny wypełnia wtedy, gdy na dany towar nie wystawiono żadnego dokumentu celnego, t. j. ani kwitu celnego ani deklaracji wywozowej;

e) jeżeli eksporter wywozi towar do Rzeszy Niemieckiej za pośrednictwem wolnego obszaru celnego (wolnej strefy celnej), to może przedstawić świadectwo rozrachunkowe, względnie deklarację (wzór Nr. 3) albo:

- I. w chwili odprawy celnej i wywozu do wolnego obszaru celnego, albo
- II. w chwili wywozu z wolnego obszaru celnego do Rzeszy Niemieckiej.

W każdym przypadku potwierdzenie odcinków świadectw względnie deklaracji (wzór Nr. 3) może mieć miejsce dopiero po wywiezieniu towaru z wolnego obszaru celnego do Rzeszy Niemieckiej w myśl zasady, przyjętej w ust. a).

§ 14. Przy wywozie towarów do Rzeszy Niemieckiej w przesyłkach pocztowych tok postępowania jest następujący:

a) towary podlegające specjalnej kontroli wolne od cła i ograniczeń wywozowych mogą być nadawane do wywozu we wszystkich urzędach pocztowych; jeżeli towary te są nadawane w urzędach pocztowo-celnych, to podlegają odprawie w tych urzędach, — jeżeli zaś są nadawane w zwykłych urzędach pocztowych, to podlegają odprawie celnej w urzędach wymiany, których staraniem i środkami odbywa się otwarcie przesyłek, zapakowanie z powrotem towaru i osznurowanie;

b) eksporter, nadając taki towar, oprócz innych dokumentów wymaganych przepisami celnymi i pocztowymi powinien dołączyć do przesyłki również świadectwo rozrachunkowe względnie deklarację o wywozie towarów poza obrotem rozrachunkowym;

c) urząd celny wypełnia odcinki świadectwa rozrachunkowego (wzór Nr. 2) po dokonaniu rewizji celnej i poświadczają je dopiero po otrzymaniu od organów pocztowych potwierdzenia wywozu towarów zagranicę, poczem odcinki kontrolne należy wysłać do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w Warszawie. Odcinki przeznaczone dla eksportera urząd celny do-

łącza zgłaszającemu się eksporterowi, jeżeli przesyłka odprawiona została w urzędzie pocztowo-celnym, albo wydaje urzędowi pocztowemu, jeżeli przesyłka odprawiona w urzędzie wymiany.

Przepisy końcowe.

§ 15. Jeżeli towar, odprawiony pierwotnie na podstawie świadectwa rozrachunkowego według wzoru Nr. 1 lub 2, zostaje zwrócony zagranicę względnie przywieziony z zagranicy i korzysta z tego tytułu, na zasadzie art. 72 i 73 prawa celnego, ze zwolnienia od cła, należy o tym fakcie, po dokonaniu odprawy celnej, zawiadomić Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego w Warszawie, podając: a) nazwę firmy, b) nazwę towaru i pozycję taryfy celnej, c) ilość towaru, d) serię i numer świadectwa rozrachunkowego, na którego podstawie został odprawiony pierwotnie towar. Przy powrotnym przywozie względnie wywozie tych towarów, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1-d i 2-c, nie należy wymagać świadectw rozrachunkowych, względnie deklaracji (wzór Nr. 3).

§ 16. Przepisy o specjalnej kontroli mają zastosowanie do towarów zgłoszonych do odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej, począwszy od dnia 20 listopada 1935 r. Przy odprawie towarów zgłoszonych do odprawy celnej ostatecznej lub warunkowej do dnia 19 listopada 1935 r. włącznie, nie wymaga się przedstawienia świadectw rozrachunkowych lub deklaracji o wywozie towarów poza obrotem rozrachunkowym.

Dyrektor Departamentu
(—) *St. Fr. Królikowski.*